

pracownia badań
i innowacji
społecznych

Warsztat nt. budżetu partycypacyjnego dla przedstawicieli polskich władz samorządowych i liderów społecznych (5-6 listopada 2012)

**BUDŻET PARTYCYPACYJNY:
definicje i wyzwania
innowacyjnego narzędzia z
perspektywy praktycznej**

Arch. Giovanni Allegretti

**CES (Center for Social Studies, Uniwersytet
w Coimbrze)**

(z L.E. Carvalho i Ernesto Ganuza)

1

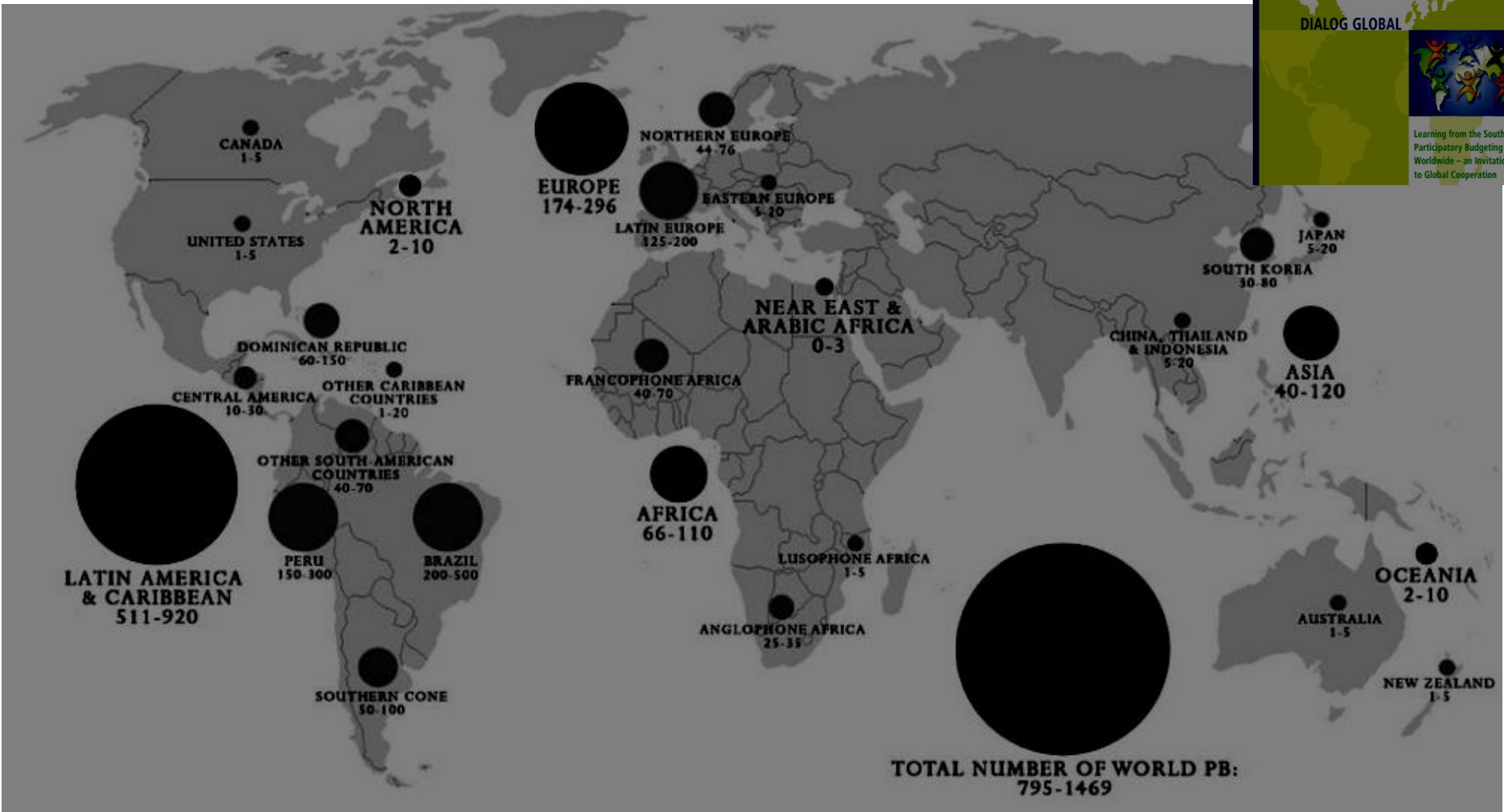
Próby definicji

Gdy mówimy o Budżecie Partycypacyjnym (BP), odnosimy się do IDEOOBRAZU, tj. pewnego modelu wędrującego po świecie i urzeczywistniającego się lokalnie, którego nazwa niekoniecznie musi być reprezentatywna...

When we talk about PB, we are referring to an IDEOSCAPE, i.e. a model travelling around the world, which becomes real in the different places where it happens, and whose name is not necessarily that representative...

participativo - Budżet Partycypacyjny - **Bilancio Partecipativo** - **deltagend**
Deltagende Budsjet - **Buxhetimi me pjesëmarrje** - **Orzamentos particip**
Budget Participatif – **Bilancio Partecipativo** – الميزانية التشاركية
Medborgarbudget – **Orçamento Participativo** – **Burgerhausha**
- **Participatory Budget** – **Bilancio Partecipativo** - **Pressupostos**
Participatius – **Presu-puestos Participativos** – **Budget**
Participatif – **Bilancio Parte cipativo** – **Medborgarbudget** –
Orçamento Participativo - **Burgerhaushalt** - **Participatory Budg**
– الميزانية التشاركية – **Bilancio Partecipativo** – **참여 예산** – **Bud**
Orçamento Participativo – **Burgerhaushalt** - **Participatory**
Budget – **Bilancio Partecipativo** - **参与式预算** – **Particip**
Presupuestos Participativos – **σ υ μ μ ε τ ο χ ι κ ο ς**
π ρ ο ὀ π ο λ ο γ ι σ μ ο ς – **תקציב השתתפותי** - **Budget p-**
Orçament Participativ – **participační rozpočet** - **Participatory**
Budget – **П А Р Т И С И П А Т И В Н Ы Й Б Ю Д Ж Е Т** - **Bilanc**

**Czy istnieje “najmniejszy wspólny mianownik”?
Czy potrzebuje on kontynuacji czy też odcięcia od
wcześniejszych form partycypacji?**

Źródło: *Learning from the South*, 2010, GIZ- Bonn

Jaki jest “najmniejszy wspólny mianownik”?

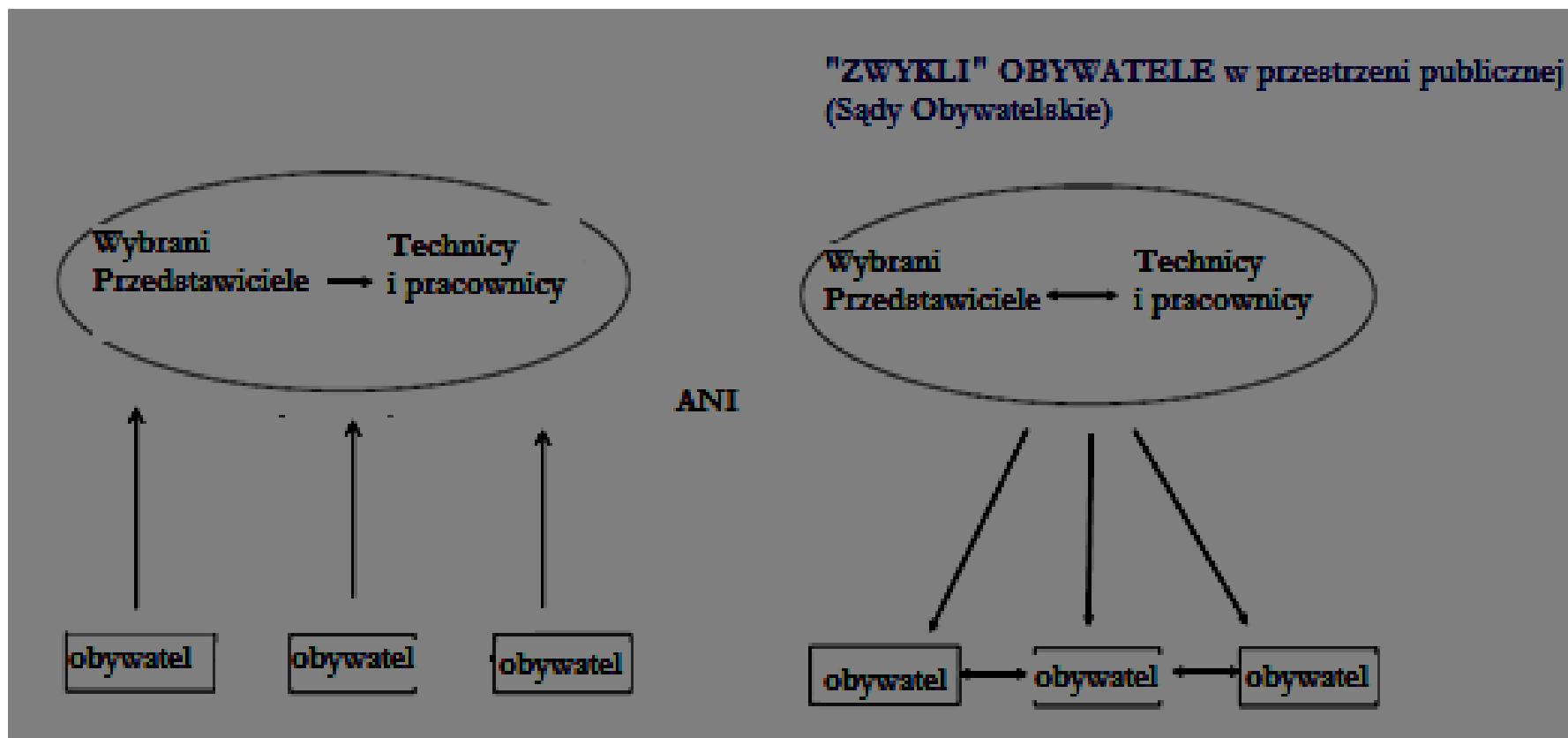
.Według **Participatory Budgeting Unit**
(brytyjskiego think-tanku
zajmującego się BP):

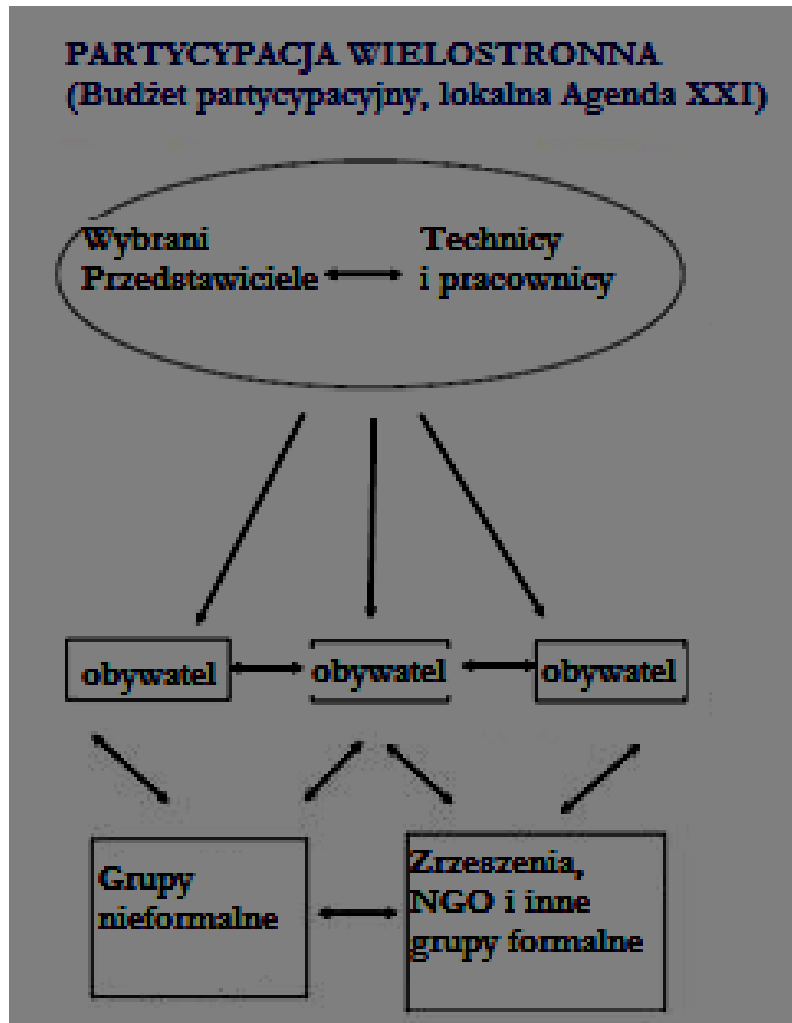
Budżet partycypacyjny jest demokratycznym procesem, który **powierza obywatelom (także tym nieposiadającym formalnego obywatelstwa) prawo alokowania części środków z budżetu miejskiego lub innego budżetu, który ich dotyczy.**

! Nie jest więc jedynie “narzędziem” lub “techniką”, lecz zestawem zasad, które można przełożyć na konkretne działania z zastosowaniem różnych technik, w dopasowaniu do lokalnych warunków.

Najważniejsza różnica pomiędzy BP a wcześniejszymi formami KONSULTACJI polega na tym, że nie jest to forma wspierania INDYWIDUALNEGO DIALOGU pomiędzy pojedynczym obywatelem lub pojedynczą grupą a pojedynczym politykiem:

LECZ...

BP stawia na inwestowanie w potencjał jednostek do wzrostu i dojrzewania (poprzez słuchanie się nawzajem i negocjacje) gdy znajdują się w PRZESTRZENI PUBLICZNEJ oraz ŚRODOWISKU umożliwiającym UCZENIE SIĘ PRZEZ PRAKTYKĘ.

Dlatego pomaga budować wzajemne zaufanie i radzić sobie ze ZŁOŻONOŚCIĄ WSPÓŁDECYDOWANIA.

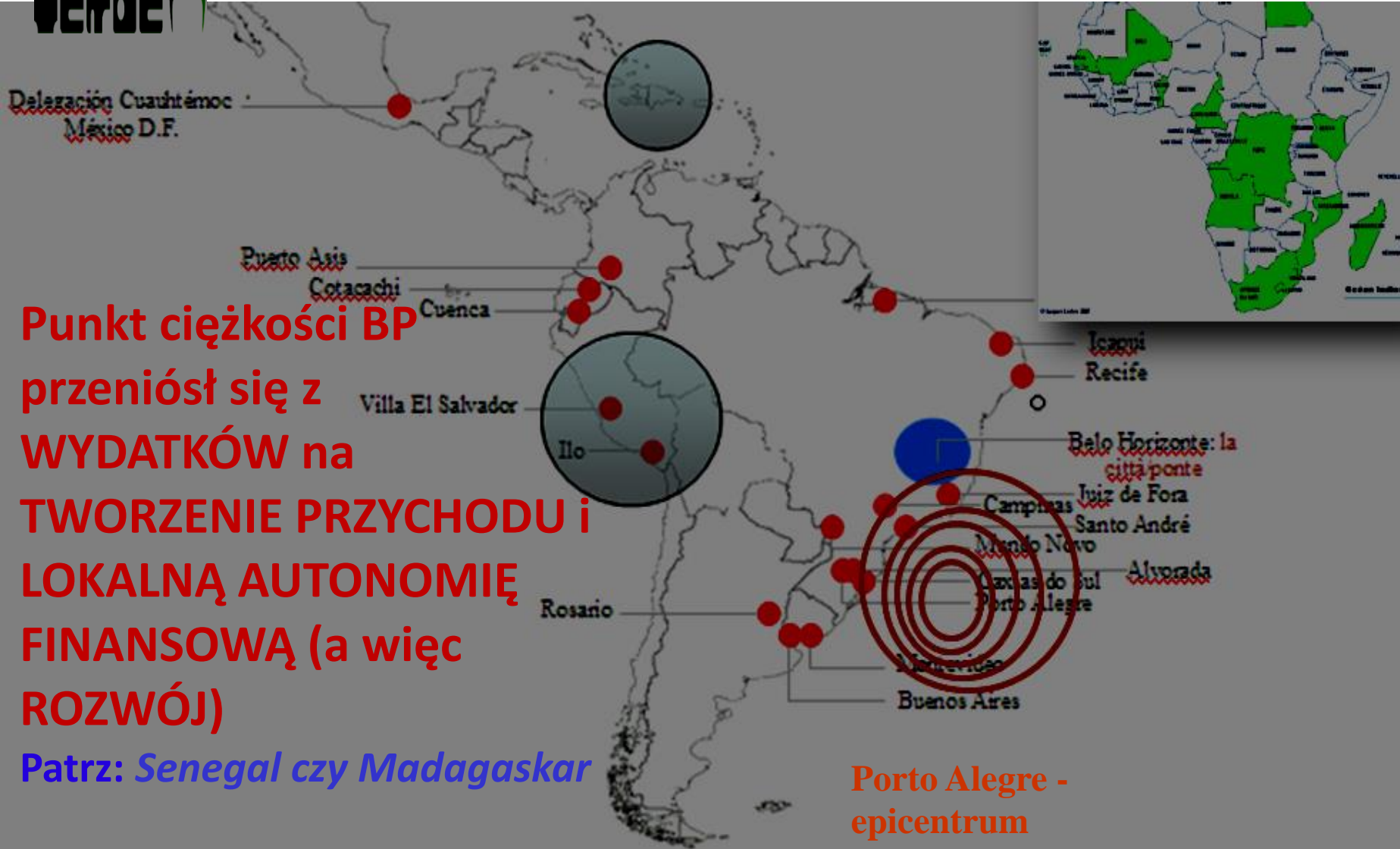
NAJWAŻNIEJSZE CECHY BP to:

- 1) bezpośrednia dyskusja nad kwestiami finansowymi
(zasoby nie są zawsze gwarantowane)
- 2) układ CYKLU *(negocjacje wymagają czasu)*
- 3) związek z odpowiedzialnością instytucjonalną *(nie jest to “element przechodni” jak w modelu Community Driven Development, ale zakłada relacje z władzą polityczną)*
- 4) pewien poziom współdecyzyjności
- 5) informacja zwrotna dla obywateli

(Źródło: Marc Bloch, badania porównawcze z lat 2005-2009, Berlin)

Gdy BP narodził w Ameryce Łacińskiej, dotyczył przede wszystkim RÓWNEJ DYSTRYBUCJI ZASOBÓW; dziś, gdy weźmiemy pod uwagę modele afrykańskie, jest ZASADNICZYM NARZĘDZIEM gromadzenia zasobów

2

Modele makro

Postrzeganie procesu przez mieszkańców jest kluczowe i powinno być stale monitorowane.

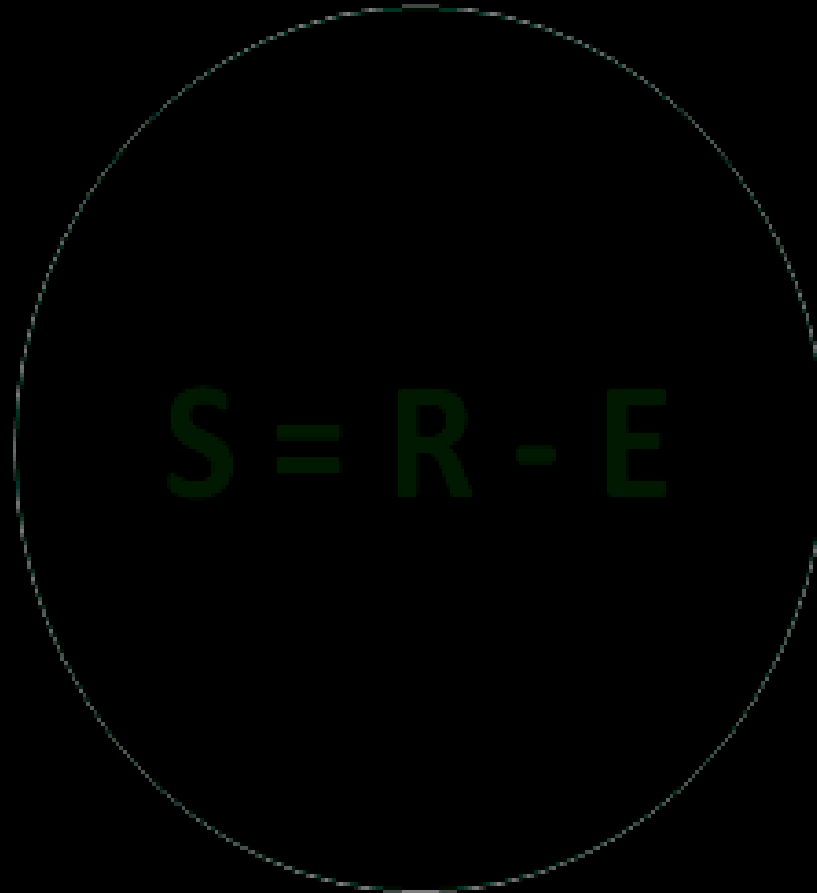

Przykład
ZEGUO
(Chiny)

*Kiedy czujemy, że to **my** podjęliśmy decyzję – to jest budżet partycypacyjny. Kiedy mamy wrażenie, że decydował ktoś inny – to nie jest BP.*

Mieszkaniec Brazylii zaangażowany w BP

KLUCZOWA ROLA „ZARZĄDZANIA OCZEKIWANIAMAMI”

$$S = R - E$$

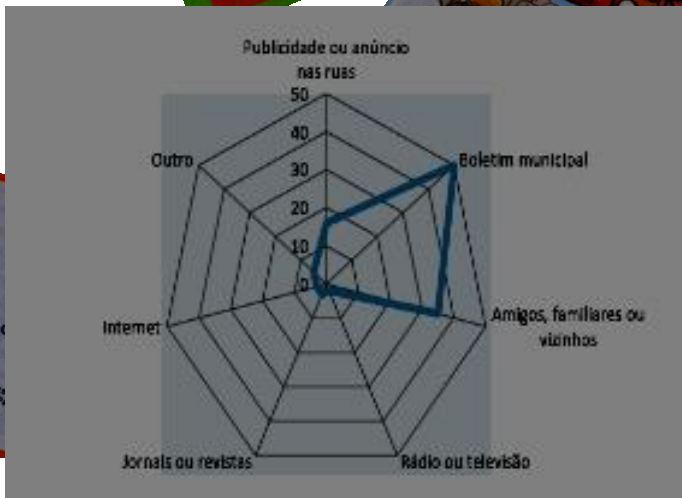
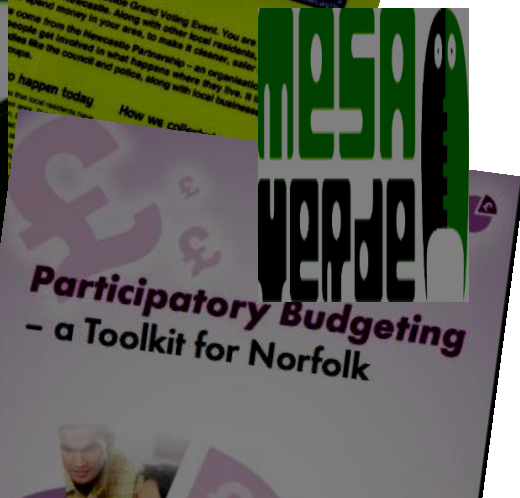
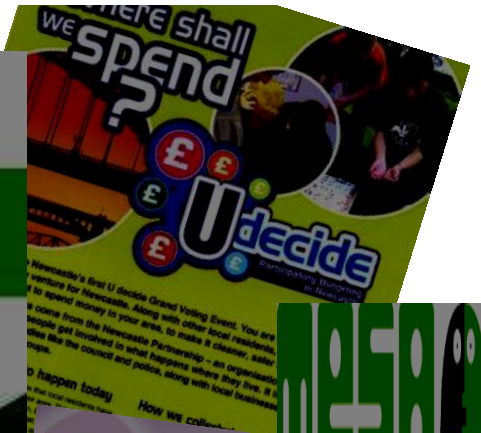
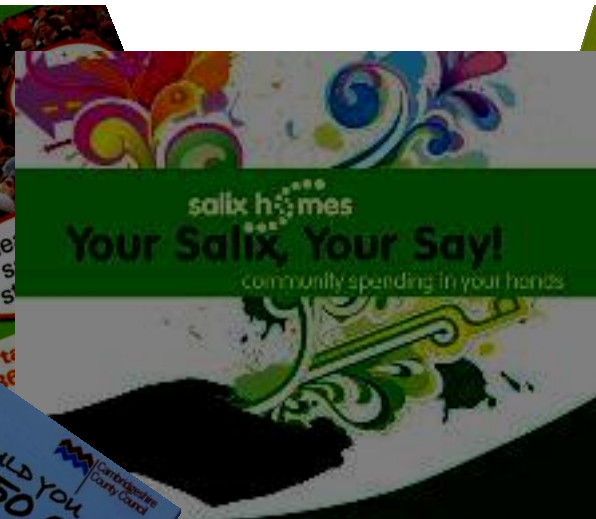
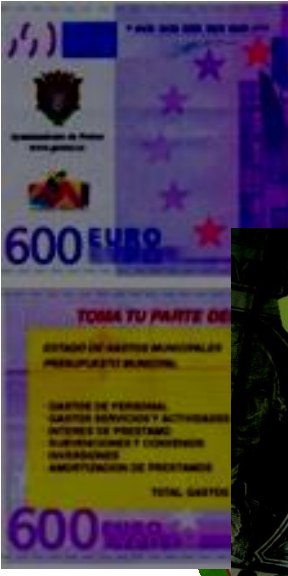
ZADOWOLENIE = REZULTATY – OCZEKIWANIA
(SATISFACTION=RESULTS-EXPECTATIONS)

WSPÓŁDECYZYJNOŚĆ w BP oznacza zrzeczenie się części **DYSKRECJONALNOŚCI** w zakresie **PODEJMOWANIA DECYZJI** przez władze publiczne, za to prowadzi do **UREALISTYCZNIENIA OCZEKIWAŃ** i przekazani części **ODPOWIEDZIALNOŚCI OBYWATELOM**, co prowadzi do lepszych **rezultatów**

Zwykle rezultaty są też bardziej ZRÓWNOWAŻONE i DŁUGOTRWALE.

Czy BUDOWA MARKI ma znaczenie? Analizy wskazują, że ukonkretnianie decyzji i bezpośrednia komunikacja dają lepsze rezultaty...

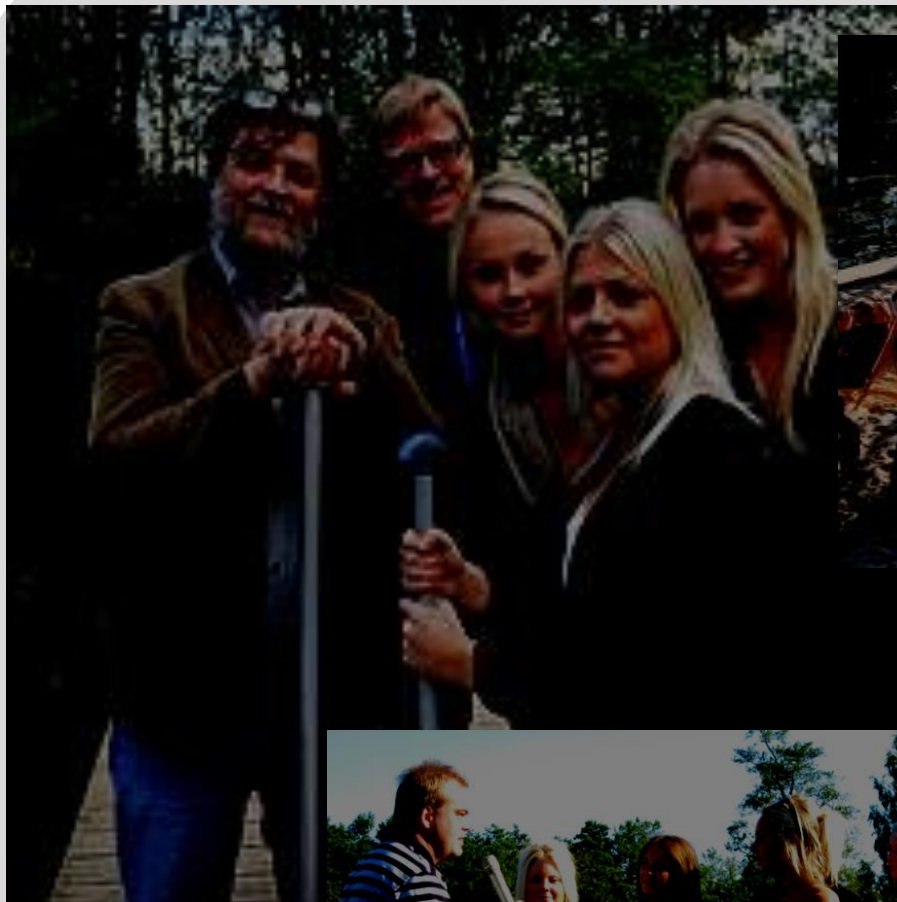

Tus propuestas están en marcha

NO8DO
AYUNTAMIENTO DE SEVILLA
Participación Ciudadana

Ven y entérate de los resultados
Acude a la próxima asamblea de Presupuestos Participativos, en tu barrio.

Przykłady OREBRO i POITOU CHARENTES

1 PROCES, 2 POŁĄCZONE CYKLE:

PROPOZYCJE -> DECYDOWANIE -> WDRAŻANIE

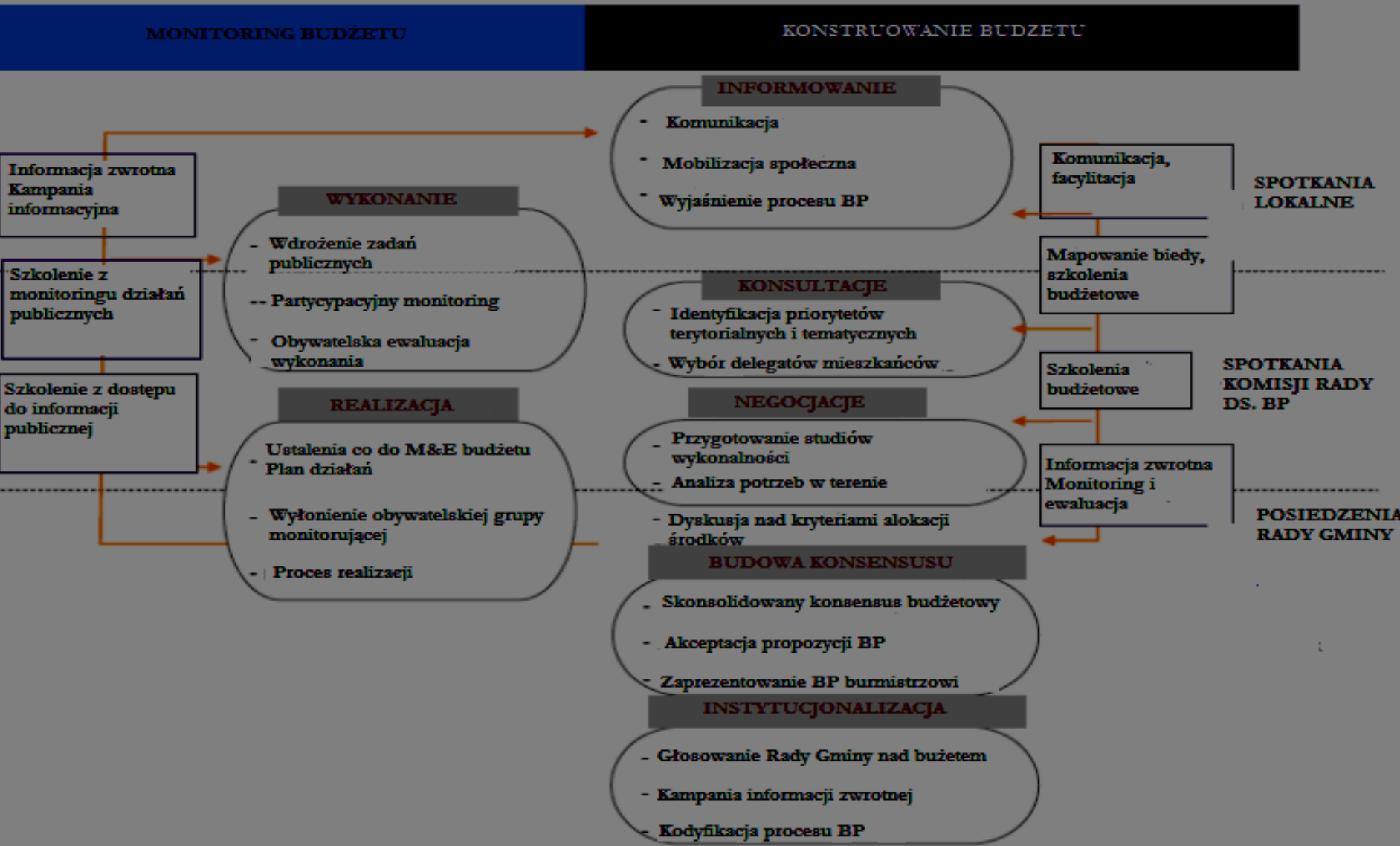
Faza 0:
Stworzenie warunków
do realizacji BP

Faza 1:
Mobilizacja mieszkańców
i pracowników administracji

Faza 2:
Ustrukturyzowanie
i wdrażanie
dialogu społecznego

Faza 3:
Monitorowanie i wdrożenie
wspólnych decyzji

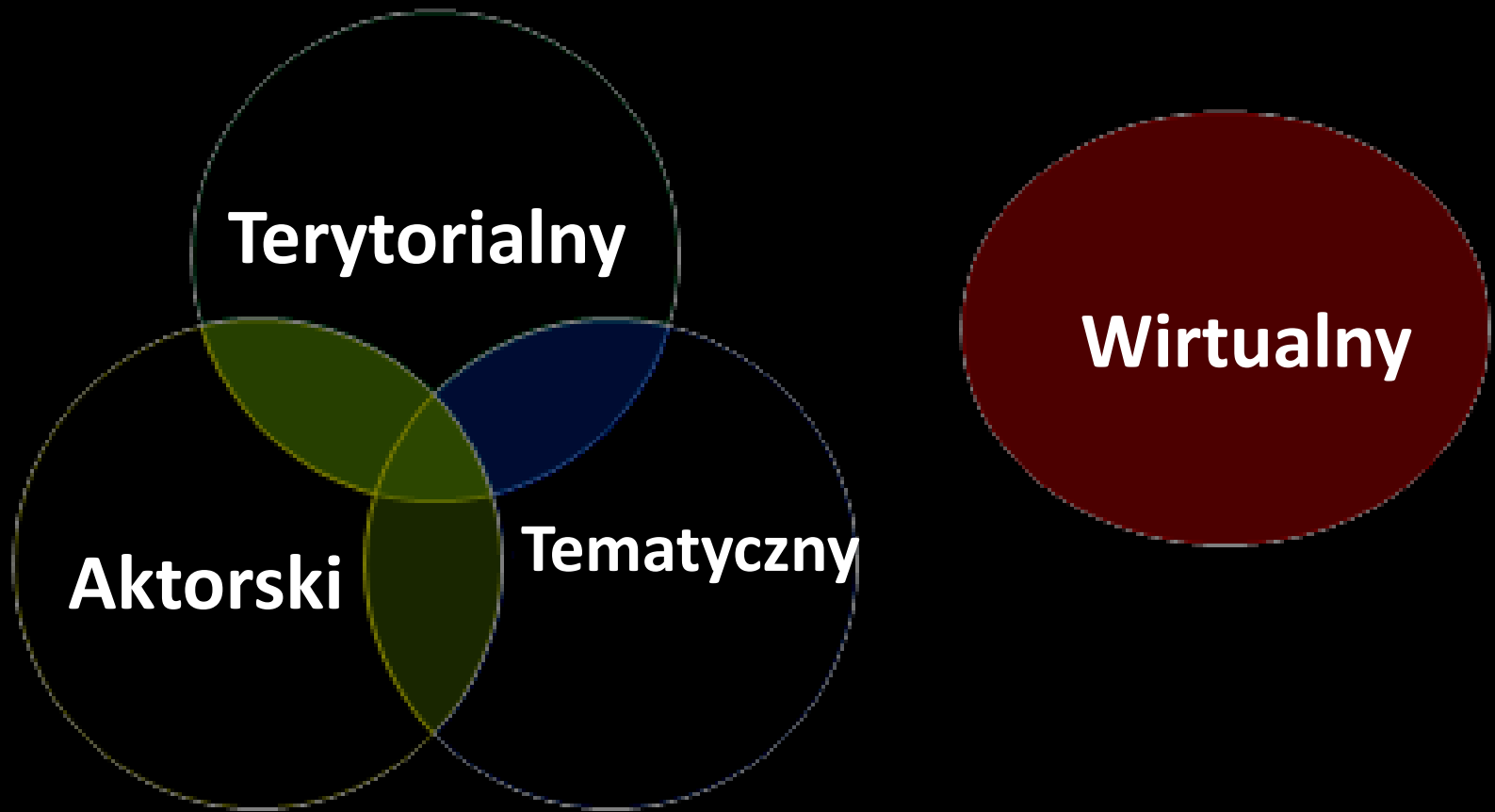
Oznacza to, że mieszkańcy muszą być zaangażowani w oba cykle (niezależnie czy są one równoległe, czy też cały proces jest dwuletni)

Wdrożenie cyklu BP w Afryce frankofońskiej

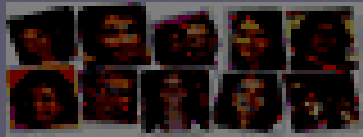
GŁÓWNE MODELE

Nossa Comunidade no

orkut

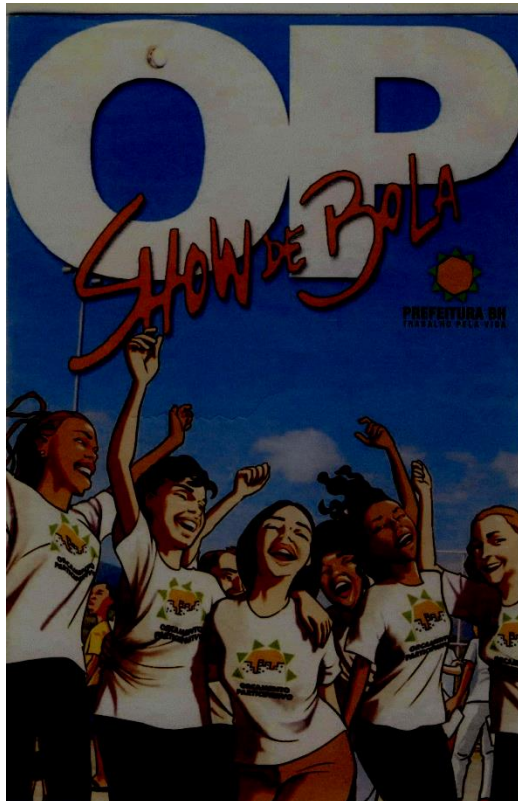

Participe!!!

Fotógrafos de Maringá
descrição: Esta comunidade é destinada a todos os fotógrafos de Maringá e região, de modo a se conhecerem, socializar, aprender, melhorar e trocar arquivos de fotografia, que assim possam nos mostrar o Brasil...

Participantes:
Mônica B. Almeida
Mônica B. Almeida
Mônica B. Almeida
Mônica B. Almeida
Mônica B. Almeida
Mônica B. Almeida
Mônica B. Almeida
Mônica B. Almeida
Mônica B. Almeida
Mônica B. Almeida

nome	participações	última participação
DIRETORIA DE PLANEJAMENTO	10	02/02/07
SECRETARIA DE PLANEJAMENTO	10	04/02/07
COORDENADORIA DE PLANEJAMENTO	9	03/02/07
SECRETARIA DE PLANEJAMENTO	6	28/01/07
SECRETARIA DE PLANEJAMENTO	6	27/01/07
SECRETARIA DE PLANEJAMENTO	6	27/01/07

JAK WYKORZYSTAĆ ICT w odpowiedni i spójny sposób?

3

Wiele narzędzi do
wielu celów

Które rezultaty poddawać ewaluacji i w ramach jakich procesów?

SPÓJNOŚĆ POMIĘDZY ŚRODKAMI I CELAMI

Zwalczanie korupcji
Przyznanie odpowiedzialności
Odbudowa wzajemnego zaufania
Ulepszanie procedur społeczna
Ograniczenie długu
Zapewnienie trwałości
Większa demokratyczność
Odwrócenie priorytetów
społeczna
TRANSPARENTNOŚĆ
Aktywizacja społeczności
Redystrybucja terytorialna
społeczna
społecznych
Wzwiększanie autonomii finansowej
Zmniejszanie budżetu
Odbudowa więzi społecznych
społeczności
Rozwój

PEWNE REZULTATY NIE ZOSTANĄ OSIĄGNIĘTE BEZ PODJĘCIA OKREŚLONYCH WYSIŁKÓW...

(wnioski z projektu INCLUIR)

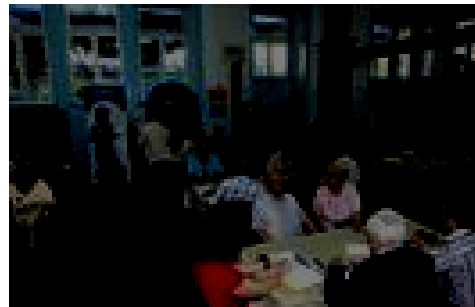
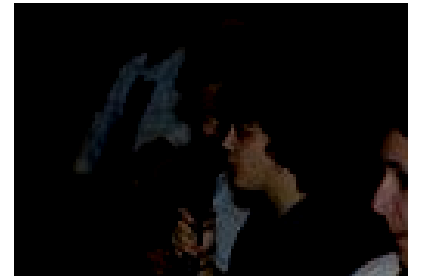
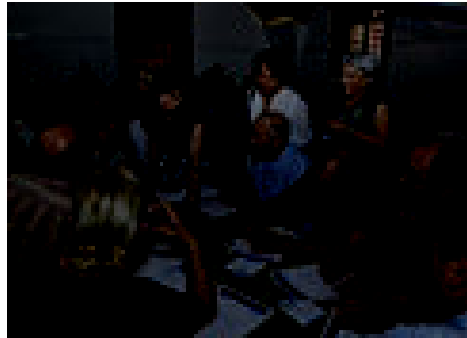

Przykłady z Senegalu i Ekwadoru

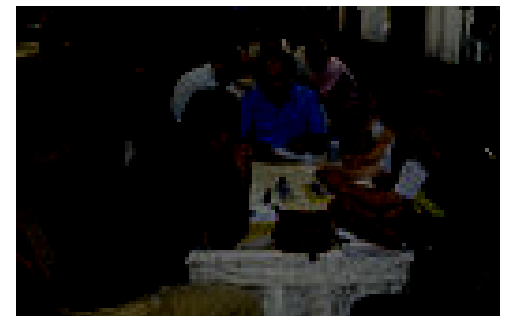
Np. integracja społeczna mniejszości i grup defaworyzowanych wymaga podważenia strukturalnych nierówności przy zastosowaniu odpowiednich narzędzi.

Ewolucja i poprawianie błędów

**Przykład
Lizbony**

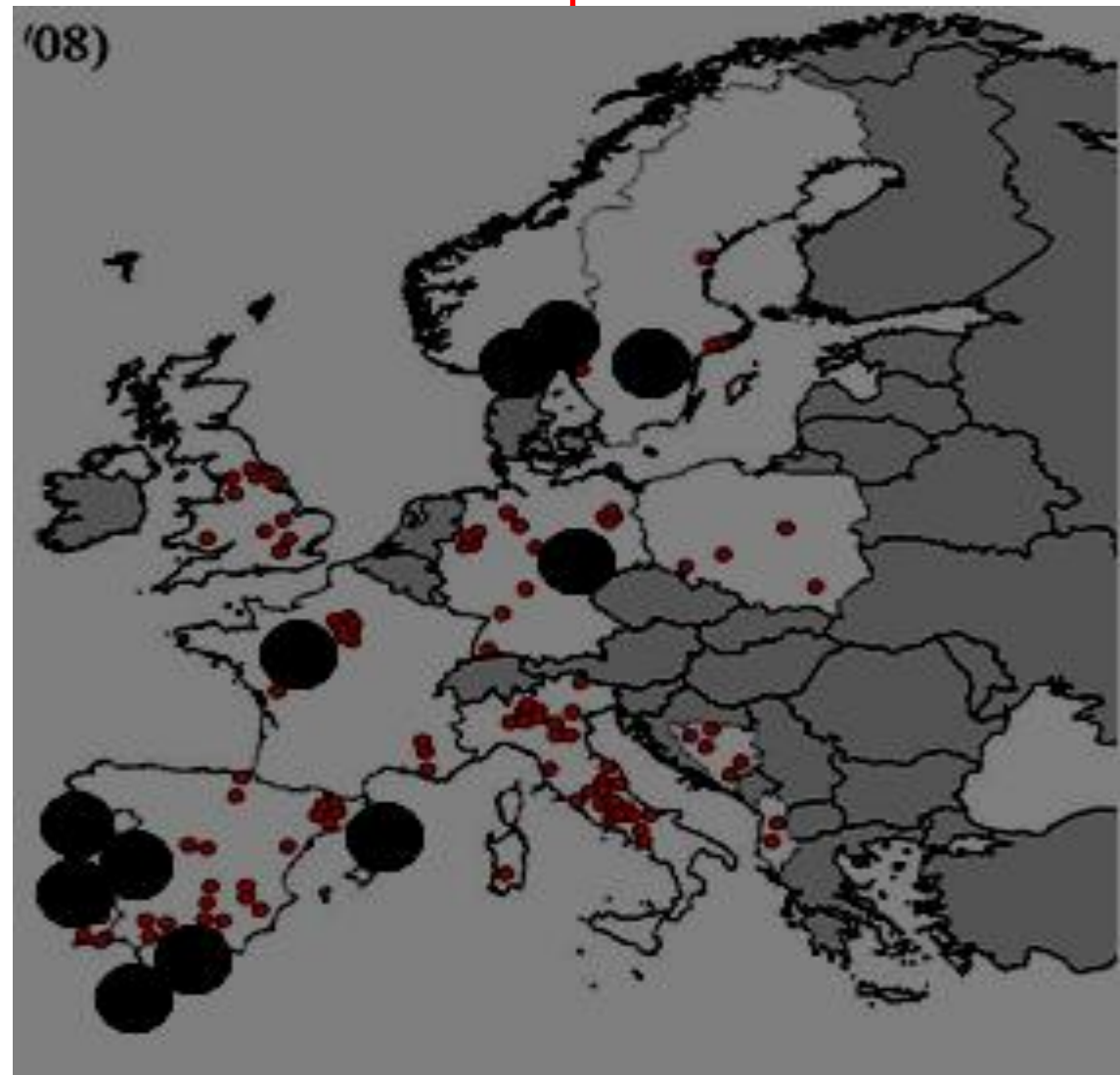

Należy pamiętać o
włączających i
zachęcających
mechanizmach,
zwłaszcza tam, gdzie jest
wysoki poziom
koncentracji problemów
(w Europie – imigranci
bez praw wyborczych,
obszary biedy) aby

**WIELOŚĆ I
ZRÓŻNICOWANIE
UCZESTNIKÓW**

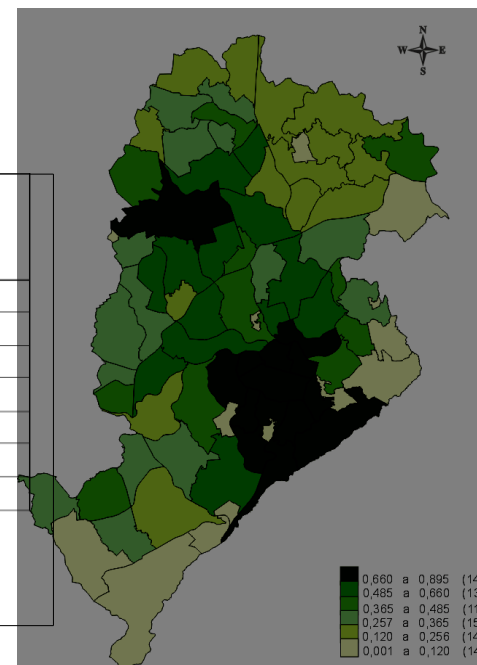
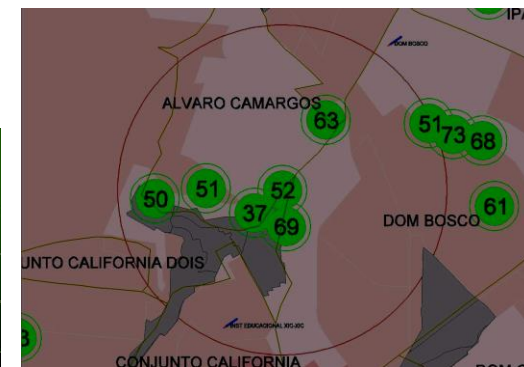

**BP w szkołach i z
udziałem młodzieży w
Europie**

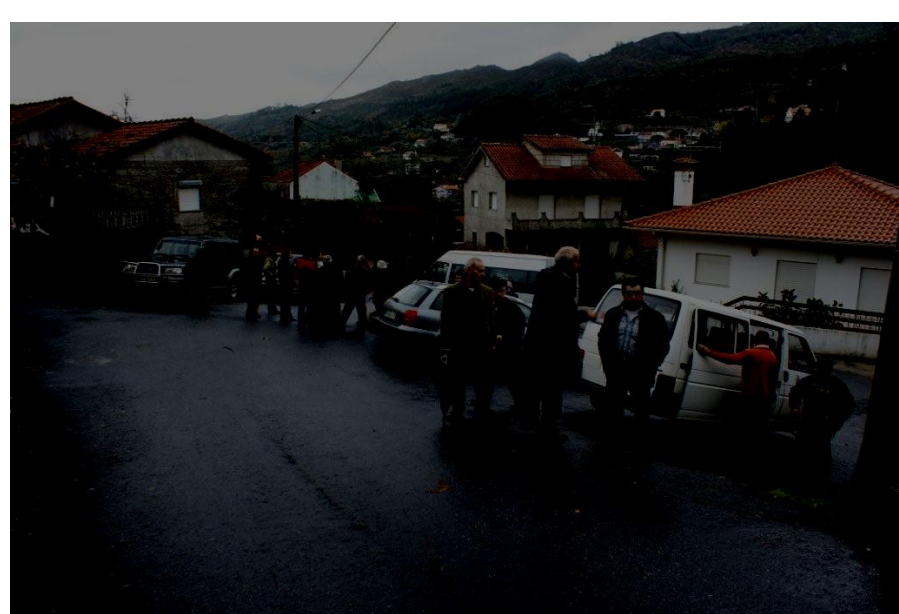
To samo dotyczy celu sprawiedliwości redystrybucyjnej

REGIÕES	PRIORIDADE DA REGIÃO			CARÊNCIA DE INFRA-ESTRUTURA			POPULAÇÃO DA REGIÃO			TOTAL PONTOS	RECURSOS %	RECURSOS (M)
	NOTA	PESO	SUBTOTAL	NOTA	PESO	SUBTOTAL	NOTA	PESO	SUBTOTAL			
HUMAITÁ/NAVEG/ILHAS	1	5	5	1	4	4	3	2	6	15	4,17	833
NOROESTE	0	5	0	1	4	4	4	2	8	12	3,33	667
LESTE	2	5	10	1	4	4	4	2	8	22	6,11	1.222
LOMBA DO PINHEIRO	4	5	20	3	4	12	3	2	6	38	10,56	2.111
NORTE	2	5	10	1	4	4	3	2	6	20	5,56	1.111
NORDESTE	3	5	15	2	4	8	1	2	2	25	6,94	1.389
PARTENON	4	5	20	2	4	8	4	2	8	36	10,00	2.000
RESTINGA	3	5	15	1	4	4	3	2	6	25	6,94	1.389
GLÓRIA	4	5	20	2	4	8	2	2	4	32	8,89	1.778
CRUZEIRO	0	5	0	1	4	4	3	2	6	10	2,78	556
CRISTAL	0	5	0	1	4	4	2	2	4	8	2,22	444
CENTRO-SUL	3	5	15	2	4	8	4	2	8	31	8,61	1.722
EXTREMO-SUL	4	5	20	3	4	12	1	2	2	34	9,44	1.889
EIXO BALTAZAR	0	5	0	1	4	4	3	2	6	10	2,78	556
SUL	4	5	20	1	4	4	3	2	6	30	8,33	1.667
CENTRO	0	5	0	1	4	4	4	2	8	12	3,33	667
TOTAL										360	100,00	20.000

Jak wyjść poza „etatowych uczestników”, czyli tych, którzy są już przygotowani do uczestnictwa? (SZKOLENIA)

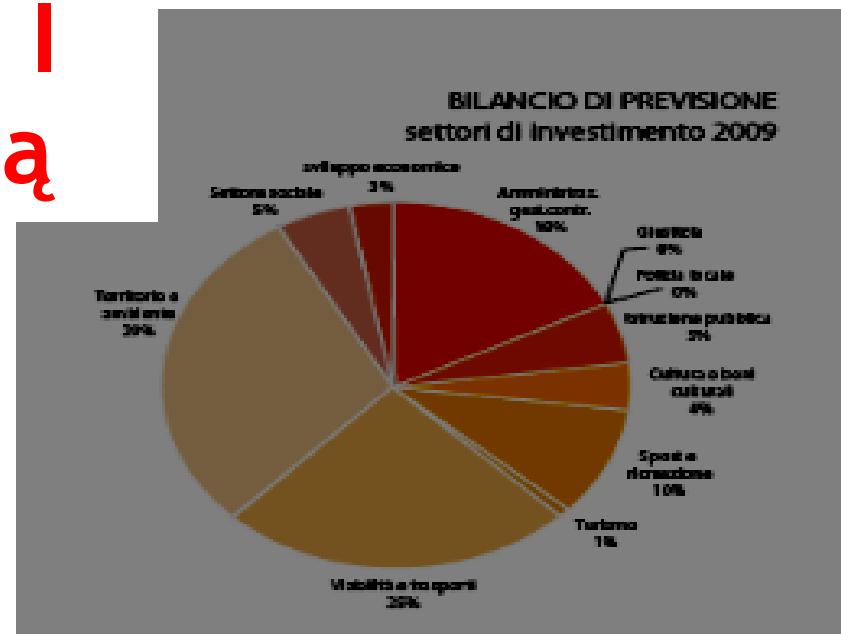
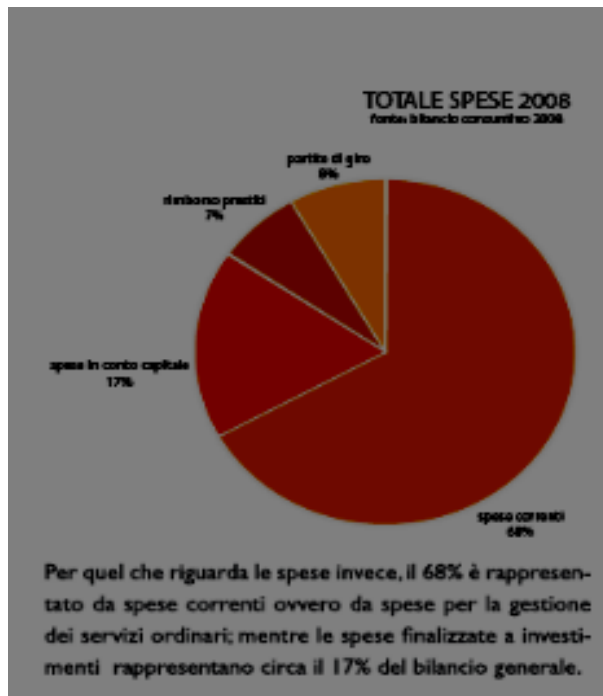
Geographic Area	Priority total	Need total	Population total	Total Score	% of total city score	Resource available (£41,200)
Area A	6	6	9	21	12.9%	£5,314
Area B	3	9	6	18	11%	£4,544
Area C	12	12	6	30	18.4%	£7,581
Area D	3	2	2	7	4.3%	£1,772
Area E	12	2	2	16	9.8%	£4,038
etc	~	~	~	~	~	~
Total for all areas of the city				163	100%	£41,200

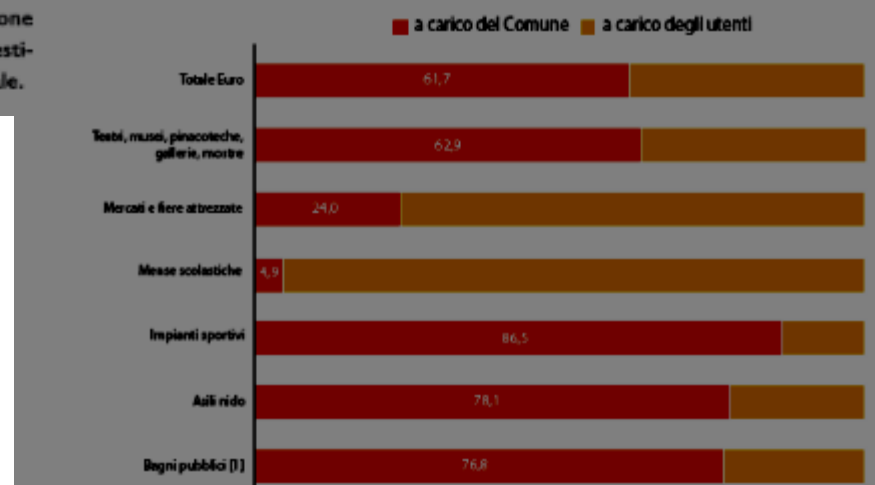
Inne proste sposoby wzmacniania solidarności, np. **KARAWANY** sprzyjające budowaniu solidarności i braniu pod uwagę głosu nieobecnych. **Bardzo ważna jest sfera NIEFORMALNYCH RELACJI.**

ODPOWIEDZIALNOŚĆ I KONTROLA wymagają

Quanto costano alcuni servizi comunali? SERVIZI A DOMANDA INDIVIDUALE 2008

LEPSZEGO POTENCJAŁU INFORMACYJNEGO

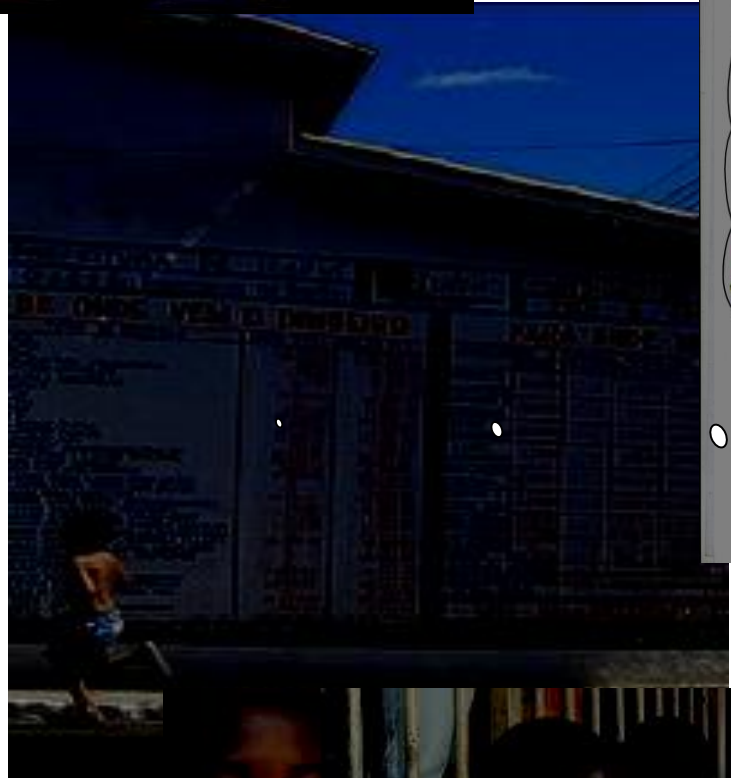
Arezzo: grupy fokusowe do zbadania skuteczności materiałów informacyjnych

3
0

AVIS GENERAL DE PASSATION DES MARCHES POUR L'ANNEE 2008

PROJET	DESCRIPTION	DATE DE DEBUT	DATE DE FIN	ESTIMATION DU MONTANT
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Dostosowanie do lokalnych potrzeb

PRZEJRZYŚĆ w każdej fazie (Sevilla) i komitety kontrolne

Resultados de propuestas con criterios aplicado

DISTRITO You have an error in your SQL syntax near '' at line 1

DISTRITO MACARENA

Actividades y Programas

Id. Pro.	Nombre Propuesta	Asamblea	Nombre Proponentes	Puntos Iniciales	Puntos Finales
99992	TALLERES DEL DISTRITO MACARENA	*MACARENA, *VIRGEN DE LOS REYES,	VARIOSAS PROPONENTES	791	1240.68
153	CABALGATA DE REYES MAGOS 2008	*MACARENA, *VIRGEN DE LOS REYES,	PEDRO SALVADOR RODRIGUEZ	915	1178.06
291	III ENCUENTRO DE MUJERES MACARENA NORTE Y MACARENA	*MACARENA, *VIRGEN DE LOS REYES,	M ^a LUISA MUÑOZ MORÓN	588	951.56
7887	SEGUNDO FESTIVAL FLAMENCO DE DISTRITO	*MACARENA, *VIRGEN DE LOS REYES,	MANUEL ABORNA FERNÁNDEZ	540	825.39
6205	CONOCER ANDALUCÍA	*VIRGEN DE LOS REYES,	AMPARO ROMERO CABELLO	525	823.46
161	PROGRAMA DE ESTUDIO ASISTIDO CIENCIAS Y LETRAS	*MACARENA,	PEDRO LUIS IBÁÑEZ LERIDA	473	765.55
27089	PIM (PUNTOS DE INFORMACION A LA MUJER)	*MACARENA, *VIRGEN DE LOS REYES,	MARIA LUISA MORON MUÑOZ	450	735.79
3646	CELEBRACION DEL DIA DE LOS DERECHOS DE LOS NIÑOS/AS	*MACARENA, *VIRGEN DE LOS REYES,	MAR MARQUEZ ESPINOS	430	695.93
5495	SEMANA CULTURAL Y DE CONVIVENCIA	*VIRGEN DE LOS REYES,	CONSTANTINO PUERTO	412	527.40
6598	COLONIAS DE VERANO A FAVOR DE LA CONVIVENCIA	*VIRGEN DE LOS REYES,	ROSARIO CORTES JOSE	348	491.23
374	CAMPEONATO ENTRE BARRIADAS	*VIRGEN DE LOS REYES,	DANIEL SÁNCHEZ DOMERO	349	456.56
6206	CRUZ DE MAYO SANTA M ^a DE ORDOZ	*VIRGEN DE LOS REYES,	EDUARDO SANCHEZ ROMERO	398	456.34
2697	CABALGATA DE REYES MAGOS A NIVEL DISTRITO MACARENA	*MACARENA,	ELOY BOMERA LAZARO	305	447.89
219	ACTIVIDADES NAVIDEÑAS EN FAMILIA	*VIRGEN DE LOS REYES,	ANTONIO GAVIRA HERERA	366	442.53

ALTRE INIZIATIVE

Vivibilità Centro Storico

Zanzara Tigre

Mobilità Sostenibile

Piccioni

Raccolta Differenziata

Iniziative in Circoscrizione

Caro-affitti

Pulizia strade

RIPRISTINO E MANUTENZIONE AREA VERDE AD USO PUBBLICO CASA PROTETTA CIALDINI

L'area verde della casa protetta Cialdini era stata interessata dai lavori di ristrutturazione dell'edificio e, in seguito, si è provveduto a ripristinare le aree verdi dissestate dal tempo e dal cantiere.

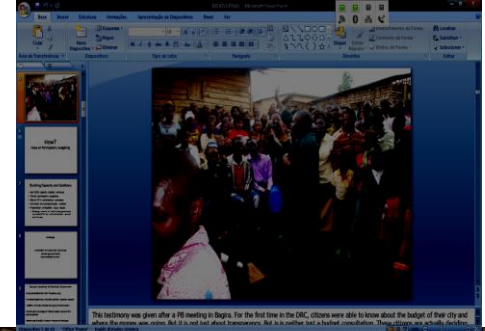
Costo: Euro 200.000

Settore Ambiente e Settore Lavori Pubblici

Home

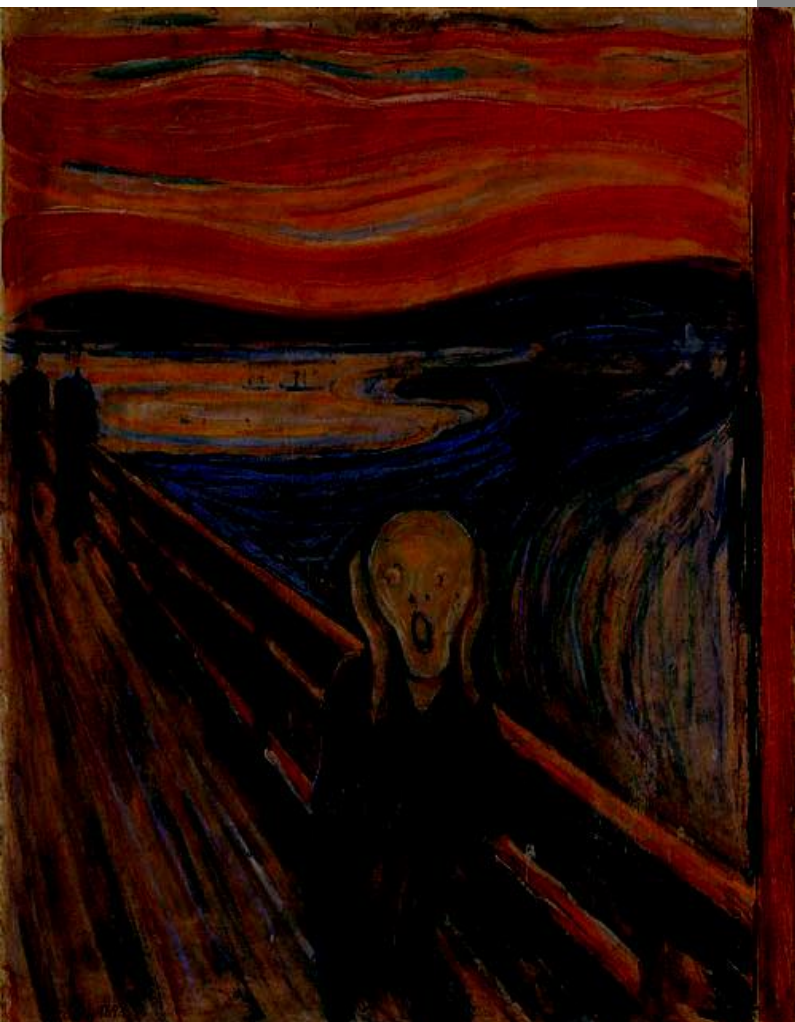
Waga momentów symbolicznych i świętowania sukcesów

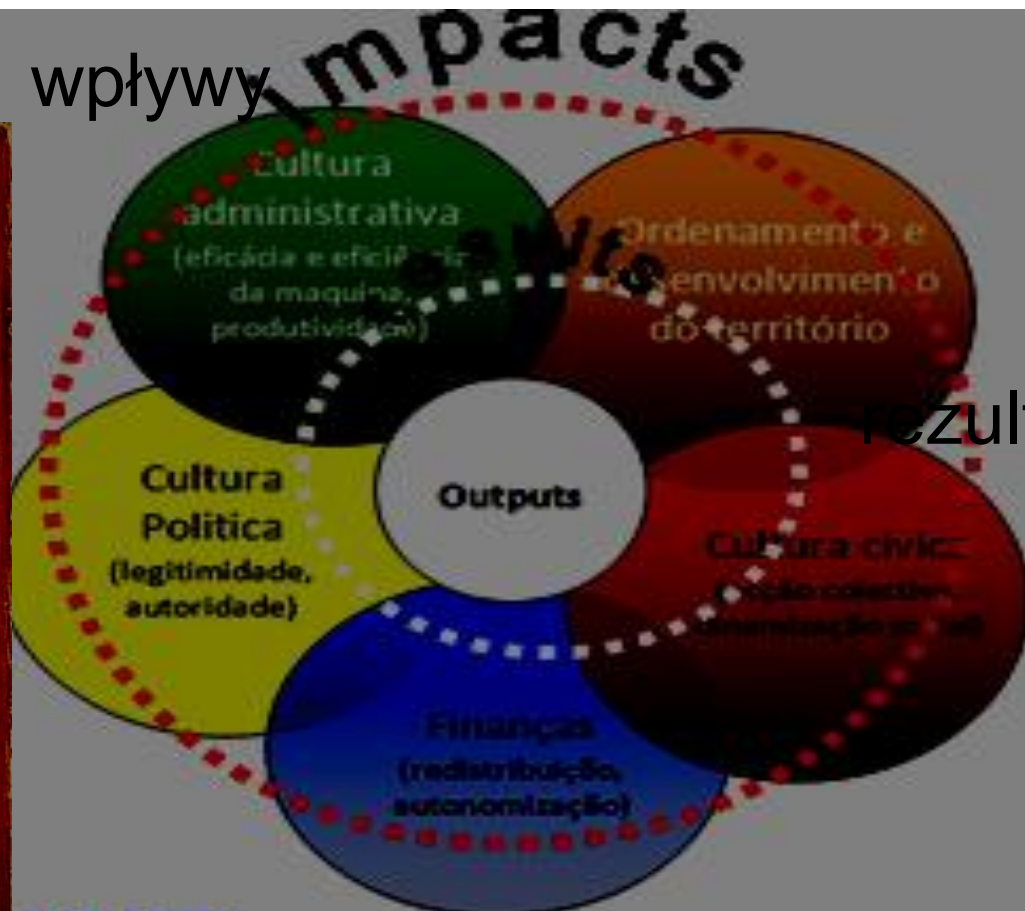
4

Od ograniczeń do
wyzwań

Evaluacja jest zawsze kluczowa dla zarządzania energią ludzką i optymalizacji inwestycji (które w przypadku BP są nie tylko materialne, lecz także emocjonalne)

wpływy

rezultaty

JEDNAK często zarówno politycy, jak i mieszkańcy BOJĄ SIĘ ewaluacji lub nie mają ZASOBÓW do jej prowadzenia

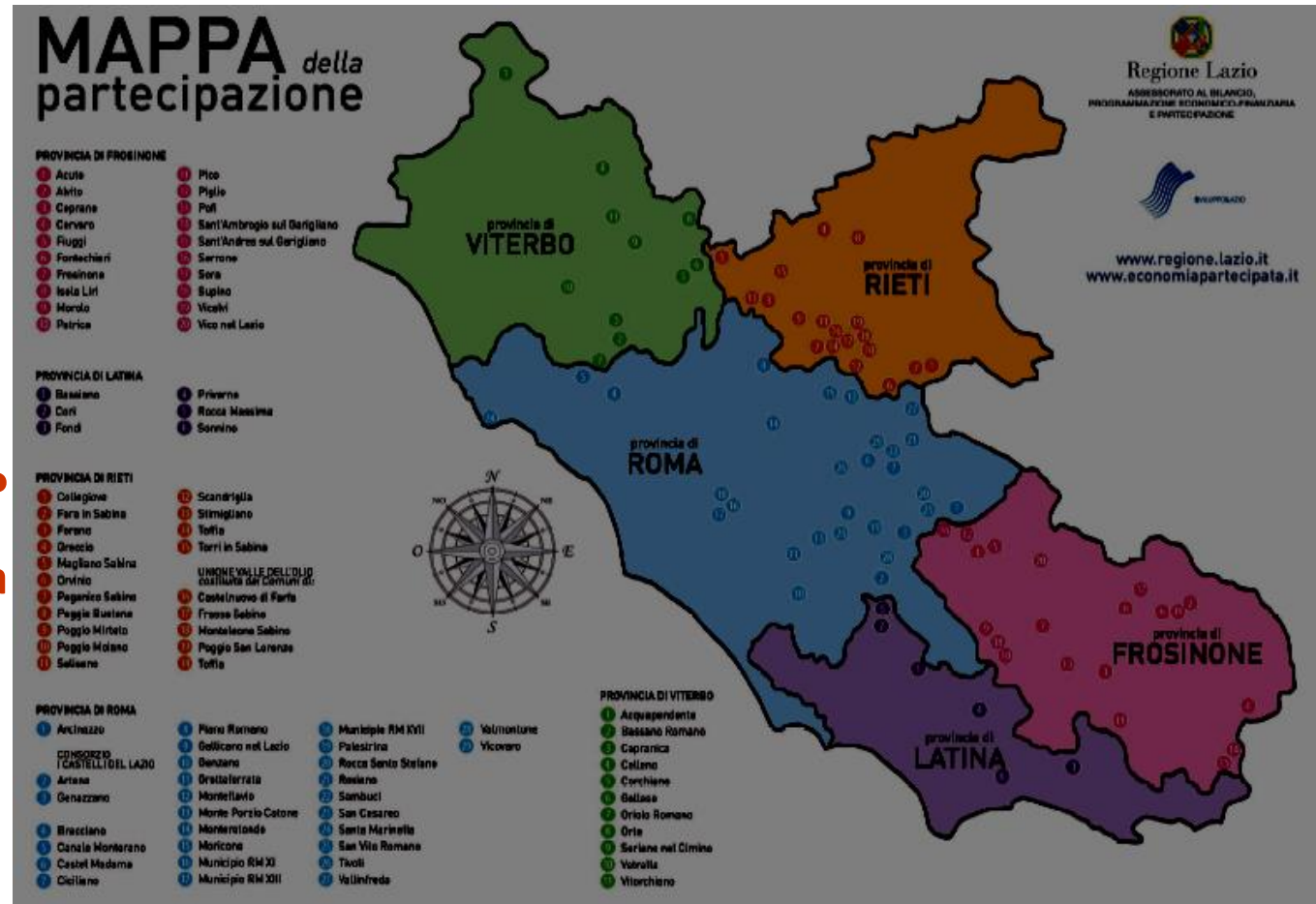
Pomocne jest zrozumienie głównych strukturalnych OGRANICZEŃ BP, m.in. jego niestabilności związanej z:

- 1) minimalnymi warunkami jego realizacji (wola polityczna, spójność tkanki społecznej, minimalna autonomia finansowa, odpowiedni podział terytorialny, sprawną strukturą instytucjonalną podatną na ulepszanie, dobra ARCHITEKTURA ORGANIZACYJNA BP)
- 2) trudnością z osiągnięciem zróżnicowania uczestników (nie mówiąc o reprezentatywności...)
- 3) malejącymi lokalnymi zasobami finansowymi w ramach niepełnej struktury decentralizacyjnej

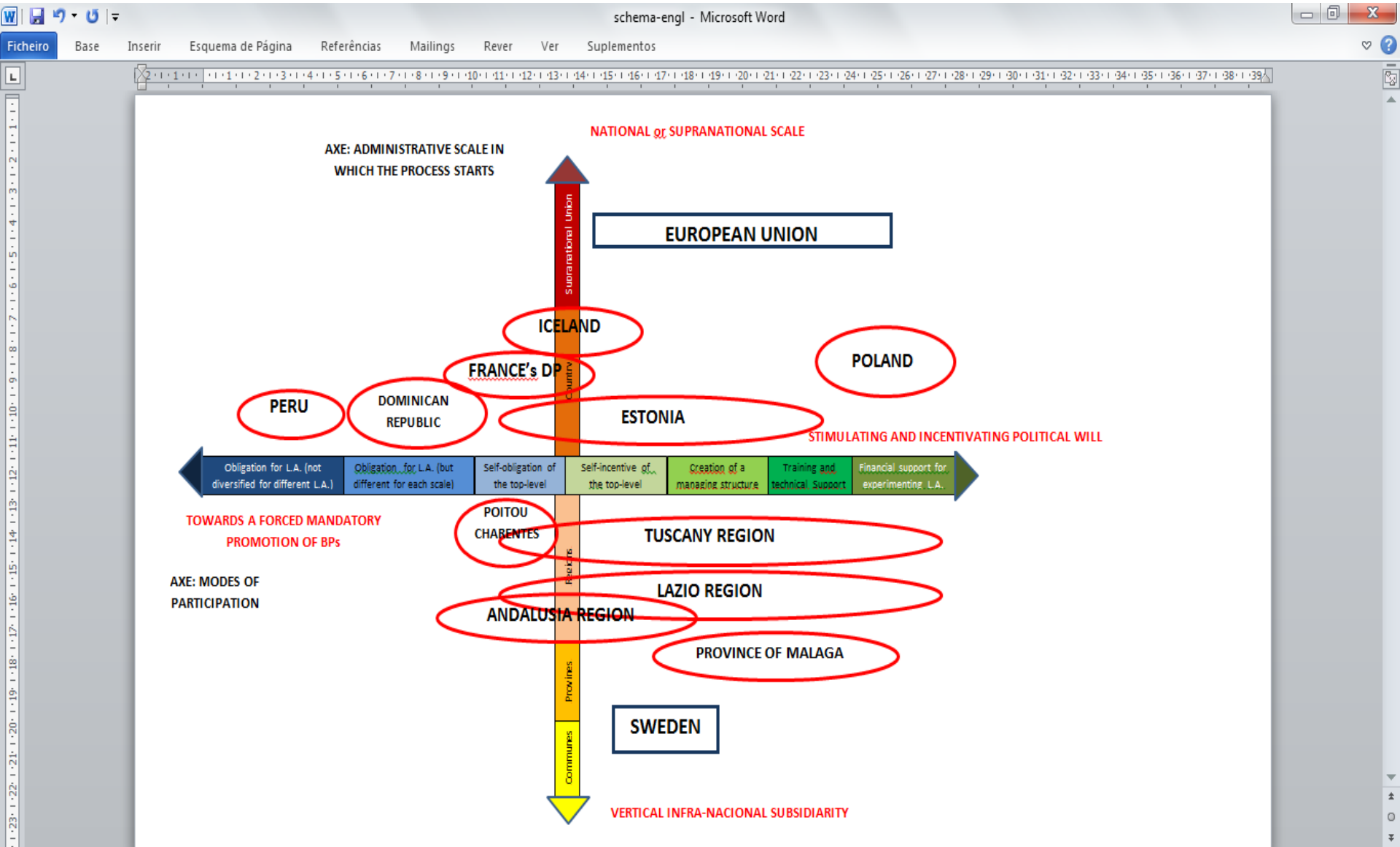

Nowa możliwość: SKALOWANIE (South Kivu w Dem. Rep.Konga, przykłady Toskanii i Lacjum we Włoszech, prowincja Malagi w Hiszpanii)

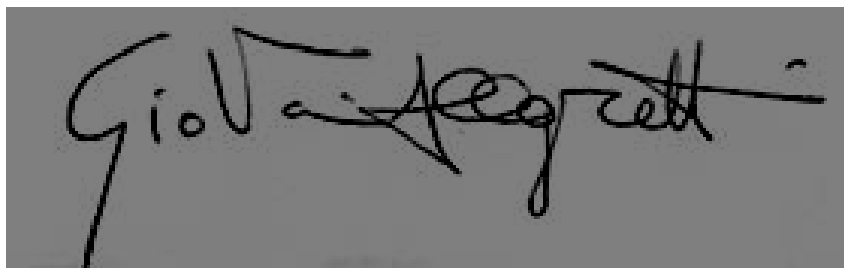
Liczne powielenia
 Wsparcie dla wątków koalicji i słabości finansowej
 Fałszywe przykłady?
 Jakość proceduralna
 Wprowadzenie zasad BP do innych obszarów polityk publicznych

Skalowanie wspomaga rozpowszechnianie

Dziękuję za cierpliwość!

Giovanni Allegretti

Pytania mile
wiedziane!

giovanni.allegretti@ces.uc.pt
allegretto70@hotmail.com

